Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 9 сентябрь пайшанба

Сотувда эркин нархда

№ 179 (2217)

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни Марказий сайлов комиссияси Раиси Н.Комилов бошқарди. Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига сайлов ўтказувчи округлар сайлов комиссияларини тузиш тўғрисида қарорлар қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловлари даврида Олий Мажлис депутатлигига ва Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларга сайлов кампаниясида қатнашувлари учун тенг шароитларни таъминлаш Марказий сайлов комиссияси ва оммавий ахборот воситалари олдидаги долзарб масалалардан ҳисобланади. Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига сайловлар даврида Олий Мажлис депутатлигига ва Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларга сайлов кампаниясида қатнашувчилар учун тенг шароитни таъминлаш тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди.

(ЎзА)

ҚИРҒИЗИСТОНДАГИ ВАЗИЯТГА ДОИР

Қўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан, Қирғизистон жанубидаги вазият танглигича қолмоқда

Жиноий тўдалар Қирғизистон ҳудудига дастлаб август ойининг бошида бостириб кирган эди. 20 кишидан сал ортиқ бўлган диверсиячи-террорчилар гуруҳи 5 кишини гаровга олиб, Ўзбекистон ҳудудига тўсиқсиз ўтиш имконини яратиб бериш ҳақида шарт қўйди.

Шу пайтдан бошлаб минтақадаги вазият тобора кескинлаша борди. Тожикистон ҳудудидан Ўш вилоятининг Боткент ва Чўн-Олой туманларига янги-янги диверсион террорчилар гуруҳи кириб кела бошлади.

Жиноятчилар диверсия-террорчилик фаолиятининг энг синалган усулларини қўлламоқда. Улар кўприклар, мактабларни портлатмоқда, маҳаллий аҳолига зўравонлик қилмоқда. Ўнлаб кишини гаровга олган. Гаровга олинганлар орасида Японияниннг 4 фуқароси, Қирғизистон Ички ишлар вазирлиги ички қўшинлар қўмондони бор.

Кейинги воқеалар ривожи таҳлили гап айрим диверсион, террорчилик ҳаракатлари устида эмас, экстремистик кучлар, бир қанча ислом давлатларининг минтақадаги ижтимоий-сиёсий вазиятни издан чиқариш, Марказий Осиё давлатларига террорчилик ва диний экстремизмни олиб киришга қаратилган изчил, муайян мақсадга йўналтирилган бузғунчилик фаолиятида эканини кўрсатмоқда.

Қирғизистонда ўрнашиб олган жангарилар, улар ортида турган экстремистик кучлар, шу жумладан Афғонистон Ислом Давлати ва Тожикистон Республикасидаги ана шундай гуруҳлар ҳам, Ўзбекистон Республикаси давлат чегарасида ихтилоф келтириб чиқариш, Ўзбекистоннинг ўзида ҳамда Марказий Осиёдаги бошқа давлатларда диверсион-террорчилик ва бузғунчилик ишларини амалга ошириш учун таянч базалари, лагерлар, плацдармлар ташкил этиш мақсадида мувофиқлаштирилган босқинчилик ҳарбий хатти-ҳаракатларини уюштирмоқда.

Шу нарса аниқландики, жангариларнинг ҳаракат йўналишлари, уларнинг база ва лагерларининг жойи илгаридан, сўнгги 2-3 йил мобайнида белгилаб олина бошланган.

Жангариларнинг бузғунчилик фаолияти миқёсининг тобора кенгайиб бориши ҳам эътиборни тортади. Боткент туманига бостириб кирган жиноятчилар тўдаси дастлаб 21 кишидан иборат бўлган бўлса, бугунги кунга келиб, Боткент ва Чўн-Олой туманларида энг замонавий қуролларга эга, Афғонистон, Тожикистон ва Чеченистондаги турли террорчилик марказларида тайёргарлик кўрган жангариларнинг сони, турли маълумотларга қараганда, 400 дан 700 кишигача етади. Улар чиқиш қийин бўлган тоғли жойларга ўрнашиб олиб, Қирғизистон жанубидаги стратегик жиҳатдан муҳим аҳоли пунктларини (Зардоли, Кўрғон, Ҳожи Очган, Янги Довон ва бошқаларни) назорат қилиб турибди.

Қирғизистон Республикаси ҳудудида фаолият кўрсатаётган жиноятчи тўдалар таркибида Қирғизистонга Тожикистон Республикаси ҳудуди орқали ўтиб олган турли миллатга мансуб ёлланган шахслар: тожиклар, ўзбеклар, қирғизлар, покистонликлар, араблар, афғонлар жанг қилаётгани ҳақида ишончли далиллар бор.

Шундай қилиб, Тожикистон ва Қирғизистоннинг бир қанча мансабдор шахсларининг (Тожикистон Республикаси Президентининг Матбуот котиби З.Саидов, Қирғизистон Мудофаа вазирлиги Бош штаби бошлиғи Н.Чомоев ва бошқаларнинг) Боткентда "Ўзбекистон ислом ҳаракати" деб аталмиш ташкилот жангарилари жанг қилаётгани, уларнинг асосий мақсади диверсия ва террорчилик ҳаракатларини амалга ошириб, вазиятни издан чиқаришдан иборат экани ҳақидаги баёнотлари ҳақиқатга тўғри келмай қолди. Қирғизистон ҳамда бошқа бир қанча мамлакатларнинг оммавий ахборот воситалари бу фикрларга ёпишиб олиб, жамоатчиликка қирғизлар бошига ёпирилган барча "кулфат" мана шу "ўзбек муаммоси"дан келиб чиқмоқда, деган фикрни сингдиришга ҳаракат қилмоқда.

Аммо, бугун шу нарса равшан бўлдики, бандитизмнинг миллати йўқ, жангарилар гуруҳларининг кейинги "байналмилаллашуви" Тожикистонда ва Қирғизистон жанубида халқаро терроризм марказининг вужудга келишига сабаб бўлиши мумкин. Бу эса, минтақанинг барча давлатлари ва МДҲнинг бошқа давлатларига жиддий ва бевосита хавф туғдиради. Мазкур стратегиянинг ғоявий йўлбошчиларида шундай фикр туғилдики, Қирғизистоннинг амалда муҳофазасиз, чегара ёки бошқа ҳарбий қисмлар томонидан қўриқланмаётган Ўш ва Жалолобод вилоятлари улар учун ўзларининг узоққа мўлжалланган режаларини осонгина амалга ошириш, энг аввало, диний экстремизм, терроризм ва наркобизнесни ёйиш учун ниҳоятда қулай база бўлиши мумкин.

Қирғизистон ва Доғистондаги жангарилар гуруҳлари хатти-ҳаракатларининг тактикаси, шакли ва усулларини солиштириш, воқеаларнинг деярли бир пайтда бошланиши, уларнинг раҳнамоларининг ғоявий қарашлари бир хил экани ва бошқа кўплаб объектив омиллар экстремистик кучларнинг МДҲ ҳудудининг турли минтақаларида, энг аввало, Шимолий Кавказ ва Марказий Осиёда кенг кўламли, мувофиқлаштирилган "ҳужуми"дан далолат беради.

Олинаётган маълумотлардан кўриндики, "Боткент муаммоси" сурункали шакл касб этмоқда ва унинг оқибатларини олдиндан аниқ айтиш қийин.

Юзага келган шароитда шу нарса аён бўлдики, Қирғизистон раҳбарлари радикал ислом гуруҳлари туғдираётган хавф-хатарга етарлича баҳо бермаган ҳамда жангариларнинг босқинчилигига муносиб жавоб қайтаролмаган. Қирғизистон раҳбариятининг диний экстремистик оқимлар хавфи ҳақидаги мавҳум баёнотлари ҳам шундан далолат беради.

Ҳукуматнинг тегишли чора-тадбирларни амалга оширмаётгани ва Қирғизистон ҳарбий тузилмаларининг жангариларни йўқ қилиш борасида аниқ режа ишлаб чиқиб, уни муваффақиятли амалга оширишга қодир эмаслиги республикада кенг жамоатчиликни ташвишлантирмоқда. Қирғизистон жамоатчилиги ҳукумат раҳбарларидан мамлакатнинг ҳудудий яхлитлиги, хавфсизлиги ва барқарорлигига тажовуз қилган террорчилик ҳаракати туғдираётган хавфга қарши кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўришни талаб этмоқда. Бу ҳақда жамоатчиликнинг оммавий ахборот воситаларидаги чиқишлари ҳам гувоҳлик бермоқда. Хусусан, депутатлар Марказий Осиё давлатлари ҳамда Россиянинг куч ва имкониятларини бирлаштириб, минтақадаги аҳоли хавфсизлиги ва тинчлигига таҳдид солаётган кучларга зарба бериш лозим деган фикрда.

Шуни қайд этиш лозимки, Қирғизистон жанубидаги танг ҳолатнинг вужудга келиши Тожикистонда кечаётган жараёнларнинг бевосита оқибатидир.

И.Раҳмонов бошчилигидаги ҳукумат томонидан ички вазиятни барқарорлаштириш, мамлакатни танг ҳолатдан олиб чиқиш борасида кўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан, Тожикистондаги ҳолат ҳам тобора кескинлашмоқда. Ихтилофлар, турли гуруҳлар ўртасидаги қуролли тўқнашувлар кучаймоқда, жиноятчилик авж олмоқда.

Вужудга келган вазиятнинг асосий сабабларидан бири — мухолифат қуролли кучларининг Тожикистон ҳарбий кучларига келиб қўшилиши жараёнининг тўлиқ тугалланмаганидадир. Бирлашган тожик мухолифати раҳбарияти жаҳон жамоатчилигига ўз ҳарбий бўлинмаларининг тарқатиб юборилгани тўғрисида баёнот берган бўлса-да, аслида ислом мухолифати Тожикистон Республикаси қуролли кучлари сафига фақат бир қисм жангариларини қўшган, улар ўз гуруҳларининг ихтиёрий равишда тўлиқ қуролсизланишини амалга оширмоқчи эмас.

Мавжуд маълумотларга кўра, бирлашган тожик мухолифатининг таниқли вакиллари ва ҳарбий командирлари, жумладан, Саид Абдулло Нурийнинг ўзи, республиканинг ҳукумат назоратидан холи жойларида, жумладан, Тавилдара, Жирғитол туманларида ва умуман Гарм ва Қоратегин ҳудудида жойлашган ўзларига қарашли қуролли гуруҳларни дахлсиз сақлаб қолган. Ушбу бўлинмалар Душанбе расмий ҳукуматининг барча тақиқларига қарамасдан, доим жанговар ҳолатда турадилар, озиқ-овқат ва бошқа моддий заҳиралар билан таъминланади.

Бирлашган тожик мухолифати Тожикистоннинг қонуний ҳукуматига қарши курашда иштирок этган ўзбекистонлик экстремистлар, жангарилар гуруҳларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашда давом этмоқда. Ҳукуматнинг мазкур экстремистик гуруҳларни қуролсизлантириш ва уларни Ўзбекистонга топширишга йўналтирилган ҳар қандай уриниши бирлашган тожик мухолифатининг қатъий қаршилигига учрамоқда. Бундай хатти-ҳаракатлар нафақат Тожикистон Республикасидаги қуролли зиддиятнинг янги босқичини бошлаб бериши, балки минтақадаги вазиятни издан чиқариб юбориши мумкин. Қирғизистон жанубидаги воқеалар бунинг яққол далилидир.

Ҳозирги пайтда Қирғизистонда жанг қилаётган жиноятчи гуруҳларнинг кўпчилиги бирлашган тожик мухолифати томонидан тайёрланган. Ушбу отрядлар фаолияти Қирғизистон билан чегарадош Жирғитол, Ҳайит аҳоли пунктларидан туриб бошқарилмоқда. Улар бирлашган тожик мухолифати назорати остидаги ҳудуддан қурол-яроғ ва ўқ-дори билан таъминланмоқда.

Диверсион-террорчилик тўдалари ортида афғонистонлик ҳомийлар ҳам турибди. Бирлашган тожик мухолифати етакчилари, жиноятчи тўдалар раҳбарлари "Толибон" ҳаракати билан ҳам мустаҳкам алоқада экани ҳеч кимга сир эмас.

Ўзбекистон ҳукумати юзага келган вазиятда чегаралар хавфсизлигини таъминлаш, мамлакатнинг ҳудудий яхлитлигини сақлаш бўйича кескин чора-тадбирлар кўрмоқда. Ўзбекистон қуролли жиноий тўдалар ҳужумига қарши курашда Марказий Осиёдаги барча мамлакатларнинг саъй-ҳаракатларини бирлаштириш ташаббуси билан чиққан эди. Шу йилнинг 28 августида, босқинчилик энг авжига чиққан пайтда Ўш шаҳрида минтақа давлатларининг ташқи ишлар ва ҳарбий вазирларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш якунлари бўйича ҳарбий муассасаларнинг жиноий тўдаларга қарши самарали кураш олиб бориши бўйича саъй-ҳаракатларини мувофиқлаштириш механизмлари белгилаб олинди, Қирғизистон Мудофаа вазирлиги ҳузурида бирлашган оператив гуруҳ ташкил этилди. Бу гуруҳга Қозоғистон, Қирғизистон ҳамда Тожикистон вакиллари билан бир қаторда, Ўзбекистон Мудофаа вазирлигининг катта офицерлари ҳам киритилган.

Марказий Осиё минтақасида экстремизм ва терроризмга қарши биргаликдаги кураш, Қирғизистон жанубидаги муаммони ҳал қилиш масалалари мамлакатимизга ташриф буюрган Россия мудофаа министри И.Сергеев билан мулоқот пайтида муҳокама қилинди.

Қирғизистон томонининг илтимосига кўра, Ўзбекистон Ҳарбий ҳаво кучлари жангарилар тўпланган жойлар, стратегик коммуникацияларга муваффақиятли зарбалар берди. Бу зарбалар босқинчилик ёйилиб кетишининг олдини олишда самарали омил бўлди.

Ўзбекистонда давлат чегарасини ҳимоя қилиш тизимини кучайтиришга доир чоралар кўрилмоқда. Мамлакат Қуролли кучларининг қисм ва бўлинмалари, ҳарбий тузилмалари диверсион-террористик гуруҳлар содир этиши мумкин бўлган ҳужумга қарши зарба беришга шай ҳолда турибди.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов қайта-қайта таъкидлаганидек, Қирғизистон жанубидаги ҳарбий ҳаракатлар шунчаки терроризм ёки босқинчилик эмас. Бу — Марказий Осиё минтақасида кечаётган мураккаб жараёнларнинг натижасидир. Бу — халқаро экстремистик кучлар томонидан пухта ўйланган, Марказий Осиё давлатларида террорчилик ва босқинчилик йўли билан конституцион тузумни ўзгартириш, дунёвий демократик давлат қуришга йўналтирилган ижтимоий, иқтисодий, сиёсий ислоҳотларни издан чиқаришга йўналтирилган катта стратегиянинг бир бўғинидир.

Ўзбек халқининг: "Қўшнинг тинч — сен тинч", деган мақоли бор. Ўзбекистон халқи ҳам хурсандчилик, ҳам синов дамларида ҳар доим Қирғизистоннинг матонатли халқи билан бирга бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Жиноятчи тўдалар буни унутмаслиги лозим. Ўзбекистон Республикаси Президенти бундан бир йил муқаддам Ватанимизнинг мустақил ва жанговар чегара қўшинларини тузиш ва Ўзбекистон чегаралари қўриқланишини кучайтириш чора-тадбирларига доир қарор қабул қилгани тўғри бўлганлигини бугун ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди.

Хавфсизликни, мамлакат суверенитетини, мустақиллик ютуқларини ҳимоя қилиш — давлатнинггина эмас, ҳар бир фуқаро, ҳар бир ватанпарварнинг масъул бурчидир.

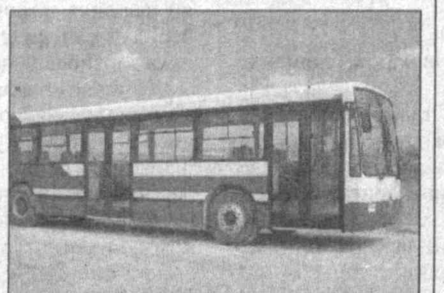

Яқин кунлар ичида пойтахтимиз кўчаларида «Мерседес-Бенц Турк А. Ш.» русумли янги автобуслар қатнай бошлайди. «ДаймлерКрейслер» концернига қарашли Туркия автомобилсозлик компанияси ишлаб чиқарган ана шу автобуслар тақдимоти маросими «Интерконтиненталь» меҳмонхонасида бўлиб ўтди.

ТОШКЕНТ КЎЧАЛАРИДА ЯНГИ «МЕРСЕДЕС»ЛАР

Концернимизни Ўзбекистон билан нафақат манфаатли иқтисодий ҳамкорлик алоқалари, балки ўзбекистонлик мижозларимиз билан ўзаро ишончга асосланган алоҳида яқин муносабатлар ҳам узвий боғлаб туради, деди «ДаймлерКрейслар»нинг Тошкентдаги ваколатхонаси раҳбари Ульрих Фишер тантанали тадбирда сўз олиб.

У. Фишернинг айтишича, Германиядан қарийб 300 та автобус ҳамда «Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиакомпанияси учун учта аэробус етказиб берилганлигининг ўзиёқ ҳамкорлигимизга ёрқин мисол бўла олади. Шунингдек, биз мамлакатингизда кечаётган иқтисодий жараёнлар билан бир қаторда, ижтимоий-маданий дастурларда ҳам фаол иштирок этишга интиляпмиз, таъкидлади У. Фишер. Хусусан, Ўзбекистон Миллий Олимпия қўмитаси ҳомийларидан бири сифатида маданий тадбирлар ўтказишда яқиндан кўмаклашмоқдамиз.

Бизнинг маълумот:

«Мерседес-Бенц турк А.Ш.» 1967 йилда ташкил қилинган бўлиб, компаниянинг автобуслар, юк машиналари, микроавтобуслар ва енгил автомобиллар ишлаб чиқаришга ихтисослашган учта заводи бор. Компания ўз маҳсулотларини дунёнинг 50 дан зиёд мамлакатига, жумладан, Ғарбий Европа, МДҲ, Яқин Шарқ ва Африка мамлакатларига экспорт қилади. Корхонанинг 32 йиллик фаолияти мобайнидаги умумий савдо ҳажми 30500 та автобус, 31000 та юк машинаси, 1000 та микроавтобус ва 9000 та енгил автомобилни ташкил этади.

«Туркистон-пресс».

МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК — БЕБАҲО БОЙЛИК

Тинч-тотув яшаш, яхши қўшничилик муносабатларини қадрлаш халқимизнинг қадим-қадимдан қон-қонига сингиб кетган. Бугунги кунда мамлакатимизда Президент Ислом Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари туфайли азалий қадриятларимиз янада теран маъно касб этяпти. Бундан кўпмиллатли Ўзбекистоннинг барча фуқаролари тенг баҳраманд бўлмоқда.

Сирдарё туманининг Қамаристон маҳалласида кўплаб тожик миллатига мансуб фуқаролар ҳам истиқомат қилишади. Улар миллатлараро тотувлик, турмуш фаровонлиги ортиб бораётганлигидан ўз миннатдорликларини изҳор этиб, юртбошимиз номига мактуб йўллаган эдилар.

Куни кеча маҳаллада Президентимиздан жавоб мактуби олинганига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Сўзга чиққанлар давлатимиз раҳбари юритаётган доно ички ва ташқи сиёсатни тўла қўллаб-қувватлаб, тинчлик ва тотувликни янада мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшажакларини изҳор этдилар.

Вилоят ҳокими Ў.Исмоилов маҳалла фаолларига, меҳнат фахрийларига Президент совғаларини топширди.

А. ДУШАЕВ,
ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг

Қ А Р О Р И

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ САЙЛОВИНИ ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 14, 15-моддаларига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси

Қ А Р О Р Қ И Л А Д И

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 14 та округ сайлов комиссиялари қуйидаги таркибда тузилсин:

1 — Тошкент шаҳар округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Жалилов Шухрат Илҳомович — Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси

Раис ўринбосари:

Асамов Шкурат Ҳуснутдинович — Очиқ турдаги «Ёшлик фабрикаси» акционерлик жамияти бошқаруви раиси

Комиссия котиби:

Собиров Абдуманноп Ғаппарович — Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бош мутахассиси

Комиссия аъзолари:

Атаджанов Мухаммадкарим Расулович — «Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси» Давлат акционерлик жамияти касаба уюшмаси қўмитасининг раиси

Бўрихўжаева Сурайёхон Матлабхўжаевна — Тошкент Давлат Медицина институти бўлимининг мудираси

Вавилова Валентина Варфоломеевна — «Иргидромаш» заводи бош юристи

Матвеев Александр Алексеевич — «Новатор» ишлаб чиқариш корхонаси директорининг ўринбосари

Соатов Акбар Холматович — Акмал Икромов тумани 251-мактаб ўқитувчиси

Умаров Холхўжа Мукаррамович — «Тошуйжойинвестқурилиш» молия-қурилиш корпорацияси 42-қурилиш бошқармаси бригада бошлиғи

Ўтамурадов Акбар Ўтамурадович — М. Улуғбек номли Тошкент Давлат университети фалсафа факультети декани

Ҳакимов Қўчқор — Тошкент тепловоз депоси цех касаба қўмитасининг раиси

2 — Андижон округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Мирзаев Тўхтан Юлбарсович — Вилоят касаба уюшмалари кенгаши раисининг ўринбосари

Раис ўринбосари:

Мукаррамов Омаджон — Андижон вилоят телерадиокомпаниясининг раиси

Комиссия котиби:

Мамадалиев Баҳодиржон — Вилоят адлия бошқармаси етакчи мутахассиси

Комиссия аъзолари:

Абдуллаева Гўзал Мирзажоновна — Андижон шаҳар 2-мактаб ўқитувчиси

Абдусатторов Абдумуталиб Монасович — Хўжаобод тумани марказий касалхонаси врачи

Ахунова Муқаддамхон Мамадалиевна — Андижон шаҳар 3-маҳалла фуқаролар йиғини раиси

Коробейникова Надежда Станиславовна — «Андижонтелеком» акционерлик жамияти инженери

(Давоми 3-бетда).

ТАЖОВУЗКОРЛАР ЖИЛОВЛАНИШИ КЕРАК

Ҳаёт шуни кўрсатмоқдаки, ақидапарастлик каби офатнинг на миллати бор ва на юрти-эли. Доғистондаги ва Қирғизистондаги воқеаларнинг, назаримда, илдизи бир. Булар шунчаки оддий террорчилар эмас. Ўйлашимча, мамлакатимиздан четда қайсидир бир юртда бу нопок ишлар бошқарилмоқда, пул билан таъминланмоқда. Акс ҳолда тажовузкорлар энг замонавий қуроллар, алоқа воситалари ва бошқа анжомлар билан таъминланган бўлмасдилар. Яна шу нарса аёнки, улар яхши тайёргарлик кўришган, ўқитилган ва ўргатилган. Бўлаётган тўқнашувларда бу яққол кўзга ташланиб қолмоқда.

Мени яна бир масала ҳайратга солаяпти. Айтайлик, бирор бир давлатда қайси бир кимса қонунсиз қамалса, жаҳон бўйлаб аюҳаннос соладиган «Озодлик», «Би-Би-Си», «Америка овози» ва бошқа «овоз»лар тинчликка, эркин тараққиётга, одамларга катта хавф солиши мумкин бўлган бу ҳеч бир қонунга тўғри келмайдиган тажовузкорликка қарши тегишли давлатларнинг зарур чоралар кўришга даъват этмаётирлар. Эшитиб бораяпман уларни, жангарилар кўпроқ қайси миллатга мансуб эканлигига урғу бермоқдалар. Наҳот террорчиликнинг миллати бўлса? Лекин бу ҳаракатларнинг келгусида минтақадаги давлатларга, қолаверса, бутун маданий дунёга солаётган хавф-хатари, унинг жуда хунук оқибатлари ҳақида негадир жим улар. Нега жаҳон ҳамжамиятидаги давлатлар бу воқеаларга ўз муносабатларини билдирмаяптилар? Диний экстремизм тарқалиб кетса, бу оловни ўчириш кейинчалик жуда машаққатли бўлади-ку. Нима учун, нега Европа хотиржам, нега Америка қитъаси сукутда? Шунисига ҳайрон қолаяпти, киши.

Назаримда, тегишли давлатлар бу хавфга қарши тезроқ умумий тил топмоқларини, зудлик билан тадбирлар кўриб, босқинчиларни қувиб чиқариш ва йўқотиш учун зарур бўлган барча чораларни кўрмоқликни қалтис вазият қатъий талаб қилмоқда.

Исмоил СУЛАЙМОНОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

КАТТА ФИТНАНИНГ БИР ХАЛҚАСИ

Мен бир нарсага ажабланаман. Бир гуруҳ жангари бемалол бир давлат чегарасини бузиб ўтиб, иккинчи давлатга ўтса, қишлоқларни эгалласа, кўнглига келган номаъқулчиликни қилса... Аммо жазосини топмаса. Бу нима деган гап? Нега шу пайтгача Қирғизистонда уларга қарши бирор қатъий чора кўрилмаётир? Ахир бу жангарилар халқаро экстремистларнинг, катта фитначиларнинг, ашаддий террорчиларнинг вакиллари-ку. Улар бутун Марказий Осиёдаги тинчликка, осойишталикка хавф туғдираётганини унутмаслик керак. Жангариларнинг орқасида турганлар, гиж-гижлаб, қўлтиғига сув пуркаётганлар қабиҳ ниятларига эришиш учун ҳеч нарсадан тап тортмайдилар.

Қайдадир бирон бир хорижий давлат фуқароси гаровга олинса, озмунча шов-шув кўтарилармиди? Нега бу сафар тўрт япон фуқароси ушлаб турилганига қарамай кўплаб оммавий ахборот воситалари сукут сақламоқда? Ёки айримлар бу воқеаларга бир ёқлама ёндашаётирлар? Нега? Шуларнинг ўзи ҳам Ўш вилоятининг Боткент туманига жангариларнинг бостириб кириши тасодифий эмаслигини, унинг режали ва узоқ тайёргарликдан сўнггина амалга оширилганини исботлайди. Зинҳор-базинҳор унутмаслик кераккки, экстремистларнинг миллати бўлмайди. Бу сафар ҳам бу «ўзбекларнинг иши» дейиш чалғитиш холос. Кўзни каттароқ очиш, масалага холис, одил баҳо бериш керак. Шунда жангарилар кимлар, уларни кимлар ёллагани, мақсади нималиги дарҳол аён бўлади қўяди.

Мен бу гапларни нима учун айтаяпман? Халқимиз тинч, осуда ҳаёт кечирмоқда. Яқиндагина ғалламизни саранжомлаб олдик. Омборларимиз донга тўлди. Энди пахтамизни йиғиштириб олишга киришдик. Биз ўз ишимиз билан бандмиз. Мақсадимиз юртимизни обод қилиш. Шундай саъй-ҳаракатимиз туфайли Ватанимиз кундан-кунга обод бўлиб бораяпти. Бу эса душманларимизга ёқмаяпти. Улар ҳасад ўтида ёниб, турли йўллар билан бизга халақит бермоқчи бўлаётирлар. Аммо биз бунга йўл қўймаймиз. Мамлакатимизнинг бунга қудрати етади. Карвон ўтади, итлар ҳуради. Бу табиий. Бироқ огоҳлик, ҳушёрлик яна бир карра ҳушёрликни йўқотмаслигимиз керак.

Ҳайитмурод ФАРМОНОВ,
меҳнат фахрийси,
Қашқадарё вилояти.

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Телекоммуникациялар тўғрисида

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади телекоммуникацияларни яратиш, ишлатиш ва ривожлантириш соҳасидаги ижтимоий муносабатларни тартибга солишдан иборатдир.

2-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

телекоммуникациялар - сигналлар, белгилар, матнлар, тасвирлар, товушлар ёки ахборотнинг бошқа турларини ўтказгичли, радио, оптик ёки бошқа электрмагнит тизимларидан фойдаланган ҳолда узатиш, қабул қилиш, қайта ишлаш;

телекоммуникациялар тармоғи - узатишларнинг бир ёки бир неча турини: телефон, телеграф, факсимиль турларини, маълумотлар узатиш ва ҳужжатли хабарларнинг бошқа турларини, телевизион ва радиоэшиттириш дастурларини трансляция қилишни таъминловчи телекоммуникация воситаларининг мажмуи;

телекоммуникация воситалари - электрмагнит ёки оптик сигналларни ҳосил қилиш, узатиш, қабул қилиш, қайта ишлаш, коммутация қилиш ҳамда уларни бошқариш имконини берувчи техник қурилмалар, асбоб-ускуналар, иншоотлар ва тизимлар;

телекоммуникация иншоотлари - телекоммуникация тармоқлари ва воситаларининг ишлаши ҳамда улардан фойдаланишни таъминловчи бинолар, қурилмалар, телекоммуникация линиялари, мосламалар, таянчлар, мачталар ва бошқа иншоотлар;

охирги (терминал) асбоб-ускуналар - телекоммуникациялар тармоқлари билан ҳамкорлик қилувчи ҳамда телекоммуникациялар тармоқлари орқали узатиладиган ёки қабул қилинадиган сигналларни ҳосил қилиш, ўзгартириш, қайта ишлашга мўлжалланган фойдаланувчиларнинг техник воситалари (телефон, факсимиль, радио-телеприемниклар ва бошқа қурилмалар);

тармоқлараро уланишлар - телекоммуникация тармоқларининг ўзаро технологик ҳамкорлиги бўлиб, у турли телекоммуникациялар операторларининг фойдаланувчилар ўртасида ахборотни узатиш ва қабул қилишни таъминлайди;

телекоммуникациялар оператори (бундан буён матнда оператор деб юритилади) - мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида телекоммуникациялар тармоғига эга бўлган, унинг ишлаши, ривожланишини таъминловчи ва телекоммуникация хизматлари кўрсатувчи юридик ёки жисмоний шахс;

телекоммуникация хизматлари провайдери (бундан буён матнда провайдер деб юритилади) - фойдаланувчиларга операторлар тармоғи орқали тижорат асосида телекоммуникация хизматларини кўрсатувчи юридик ёки жисмоний шахс;

телекоммуникациялар хизматлари - оператор ва провайдернинг сигналлар ҳамда бошқа ахборот турларини телекоммуникация тармоқлари орқали қабул қилиш, узатиш, қайта ишлашга доир фаолияти маҳсули;

рақамлаш тизими - операторлар, провайдерлар ва фойдаланувчиларнинг охирги (терминал) асбоб-ускуналари ўртасида рақамларни тақсимлаш ва уларга рақам (рақамлар ёки белгилар комбинациясини) бериш тартиби;

рақамлаш режаси - операторлар, провайдерлар ва фойдаланувчиларнинг охирги (терминал) асбоб-ускуналари ўртасидаги аниқ рақамларнинг берилиши;

телекоммуникациялар хизматларидан фойдаланувчи (бундан буён матнда фойдаланувчи деб юритилади) - телекоммуникациялар хизматларининг истеъмолчиси ҳисобланган юридик ёки жисмоний шахс;

универсал хизматлар - умумий фойдаланишдаги телекоммуникация тармоқлари орқали барча фойдаланувчиларга кўрсатиладиган белгиланган сифатдаги мажбурий хизматлар тўплами (фойдаланувчиларнинг бу тармоқдан фойдаланишини таъминлаш, маҳаллий, шаҳарлараро ва халқаро телефон сўзлашувлари, телеграммалар жўнатиш ва бошқалар).

3-модда. Телекоммуникациялар тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Телекоммуникациялар тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонундан ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Телекоммуникациялар тармоқларининг мудофаа, миллий хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартибот органлари эҳтиёжлари учун ишлаши билан боғлиқ муносабатлар алоҳида қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг телекоммуникациялар тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

4-модда. Телекоммуникация тармоқларига доир мулкчилик

Ўзбекистон Республикасида телекоммуникация тармоқлари оммавий ёки хусусий мулкда бўлиши мумкин.

Телекоммуникация тармоқларининг барча мулкдорлари тенг ҳуқуқларга эга ва қонунда кафолатланган тенг ҳимоядан фойдаланадилар.

5-модда. Телекоммуникация тармоқларининг ерлари

Телекоммуникация иншоотлари ва объектларидан фойдаланиш, уларни сақлаш, қуриш, қайта қуриш, таъмирлаш бўйича ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун операторларга доимий фойдаланишга бериб қўйилган ерлар телекоммуникация тармоқларининг ерлари ҳисобланади.

Телекоммуникациялар фаолиятини таъминлаш учун ерлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда берилади.

Телекоммуникацияларнинг кабел, радиореле ва ҳаво тармоқларидан фойдаланишни таъминлаш мақсадида муҳофаза тегралари белгиланади.

Муҳофаза теграларини ўрнатиш тартиби, уларнинг ўлчамлари, мазкур мақсадлар учун ажратилган ерлардан фойдаланиш режими Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

6-модда. Телекоммуникация тармоқлари

Телекоммуникация тармоқлари белгиланган мақсадига кўра умумий фойдаланишдаги, идоравий ва ажратилган телекоммуникациялар тармоқларига бўлинади.

Телекоммуникация хизматлари кўрсатишнинг ягона принциплари, уларни тақдим этиш ва ҳақ тўлашнинг тартиби асосида Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча юридик ва жисмоний шахсларга телекоммуникация хизматларини кўрсатиш учун мўлжалланган телекоммуникациялар тармоғи умумий фойдаланишдаги телекоммуникациялар тармоқларига киради. Умумий фойдаланишдаги телекоммуникациялар тармоғида телекоммуникация хизматлари кўрсатиш қоидалари телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан белгиланади.

Юридик ва жисмоний шахсларнинг ишлаб чиқариш ва махсус эҳтиёжлари учун мўлжалланган, уларнинг ихтиёрида бўлган ва улар томонидан фойдаланиладиган телекоммуникациялар тармоқлари идоравий телекоммуникациялар тармоқларига киради. Идоравий телекоммуникация тармоқлари бошқа фойдаланувчиларга телекоммуникация хизматларини кўрсатиш учун ҳам ишлатилиши мумкин.

Ажратилган телекоммуникация тармоқлари жумласига фойдаланувчиларнинг муайян доирасига хизматлар кўрсатиш учун юридик ва жисмоний шахсларнинг тижорат мақсадларида яратган телекоммуникация тармоқлари киради.

Идоравий ва ажратилган телекоммуникация тармоқларининг операторлари томонидан хизматлар кўрсатиш қоидалари ушбу телекоммуникацияларнинг операторлари ёки провайдерлари томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

7-модда. Телекоммуникациялар соҳасида давлат томонидан тартибга солиш ва бошқариш

Телекоммуникациялар соҳасида давлат томонидан тартибга солиш лицензиялаш, сертификатлаш, солиқ солиш, ягона илмий-техника сиёсатини шакллантириш йўли билан, шунингдек қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа воситалар орқали амалга оширилади.

Телекоммуникациялар соҳасида давлат томонидан бошқарув телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан амалга оширилади.

8-модда. Телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган

Телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган:

телекоммуникациялар соҳасида давлат сиёсатини юритади;

телекоммуникацияларни ривожлантириш миллий дастурларини ишлаб чиқади;

телекоммуникациялар соҳасида стандартлар, нормалар ва қоидаларни ишлаб чиқади;

юридик ва жисмоний шахсларнинг телекоммуникациялар соҳасидаги фаолиятини лицензиялашни амалга оширади;

телекоммуникациялар хизматларининг айрим турлари, шунингдек тармоқлараро уланишлар тарифларини тартибга солади;

операторлар ва провайдерларнинг фаолият кўрсатиши учун тенг шароитлар яратилишига кўмаклашади;

телекоммуникациялар техник воситаларининг сертификатланишига доир ишларни ташкил этади;

телекоммуникация хизматлари бозорини шакллантириш ва ривожлантиришга кўмаклашади;

операторлар ва провайдерларнинг телекоммуникациялар тармоқларининг ахборот хавфсизлигини таъминлаш борасидаги фаолиятини мувофиқлаштиради;

фойдаланувчиларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилади, операторлар, провайдерлар ва фойдаланувчилар ўртасидаги ўзаро муносабатлар масалаларини кўриб чиқади;

телекоммуникациялар тармоқларини рақамлаш тизимини ишлаб чиқади ва рақамлаш режасини бошқаришни амалга оширади;

телекоммуникациялар тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлайди;

давлат бошқаруви органлари, операторлар ва провайдерларнинг телекоммуникациялар тармоқлари ва хизматларини ривожлантириш масалаларига доир фаолиятини мувофиқлаштиради;

кадрларни ўқитиш ва малакасини оширишни ташкил этади;

телекоммуникациялар соҳасида халқаро ҳамкорликни амалга оширади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли органнинг ўз ваколати доирасида қабул қилган норматив ҳужжатлари барча юридик ва жисмоний шахслар томонидан бажарилиши мажбурийдир.

9-модда. Телекоммуникациялар соҳасидаги фаолиятни лицензиялаш

Юридик ва жисмоний шахсларнинг телекоммуникациялар соҳасидаги айрим фаолият турлари махсус рухсатномалар (лицензиялар) асосида амалга оширилади.

Телекоммуникацияларнинг қуйидаги турларининг, яъни:

маҳаллий тармоқлар;

шаҳарлараро тармоқлар;

халқаро тармоқлар;

кўчма радиотелефон алоқа тармоқлари;

шахсий радиочақирув тармоқлари;

маълумотлар узатиш тармоқлари;

телерадиоэшиттиришларни тарқатиш (трансляция қилиш) тармоқлари лойиҳалаштирилиши, қурилиши, улардан фойдаланиш ва уларнинг хизматлар кўрсатиши лицензияланиши шарт.

Телекоммуникациялар соҳасида муайян фаолият турини амалга ошириш учун бериладиган лицензиялар намунавий ёки якка тартибда бўлиши мумкин.

Юридик ва жисмоний шахсларга телекоммуникациялар соҳасидаги фаолиятни амалга ошириш учун ягона талаблар ва шартлар асосида бериладиган лицензиялар намунавий лицензиялар ҳисобланади.

Юридик ва жисмоний шахсларга телекоммуникациялар соҳасидаги фаолиятни амалга ошириш учун алоҳида талаблар ва шартлар асосида бериладиган лицензиялар якка тартибдаги лицензиялар ҳисобланади.

Лицензияларни бериш тартиби ва шартлари, уларнинг амал қилиш муддатлари, амал қилишини тўхтатиш ёки тугатиш тартиби ва шартлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Телекоммуникациялар соҳасидаги айрим фаолият турлари учун лицензиялар бериш танлов (тендер) асосида амалга оширилиши мумкин. Танловлар (тендерлар)ни ўтказиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Лицензияларнинг эгалари қонун ҳужжатларини бузганлари тақдирда лицензиялар тўхталиши ёки бекор қилиниши мумкин.

10-модда. Телекоммуникациялар соҳасида сертификатлаш

Телекоммуникацияларнинг барча техник воситалари, шу жумладан Ўзбекистон Республикасидаги телекоммуникация тармоқларида фойдаланиладиган охирги (терминал) асбоб-ускуналар белгиланган стандартларга, техник шартларга ва қонун ҳужжатларига биноан бошқа нормаларга мувофиқлиги юзасидан сертификатланиши лозим.

11-модда. Телекоммуникация тармоқларини рақамлаш тизими ва режаси

Телекоммуникациялар тармоқларини рақамлаш тизими ва режаси телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан тасдиқланади.

Рақамлаш ресурсларини ҳисобга олиш, тартибга солиш ва улардан фойдаланишни назорат қилиш телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан амалга оширилади.

Рақамлаш ресурсларидан операторлар ва провайдерларнинг фойдаланиши пуллидир. Рақамлаш ресурсларидан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақларнинг миқдорлари ва уларни тўлаш тартиби, шунингдек уларга доир имтиёзлар қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

12-модда. Рақобат ва монополия фаолиятини чеклаш

Телекоммуникациялар соҳасида инвестиция фаолиятини амалга оширувчи операторлар, провайдерлар, юридик ва жисмоний шахслар, шунингдек асбоб-ускуналарни тайёрловчилар ва етказиб берувчилар телекоммуникация тармоқларини ҳамда хизматлар бозорини ташкил этиш ва ривожлантиришда қатнашишнинг тенг имконини қўлга киритадилар.

Телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган монополияга қарши давлат органи билан биргаликда телекоммуникациялар соҳасида рақобатни ривожлантиришга кўмаклашади, ғирром рақобат ҳолларига барҳам бериш ва монопол фаолиятини чеклаш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган чора-тадбирларни кўради.

Ғирром рақобат, фойдаланувчиларнинг манфаатларини камситиш, рақобатга тўсиқ бўлувчи ёки уни чекловчи бошқа бирор-бир хатти-ҳаракатларга йўл қўйганлик учун операторлар ва провайдерлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

13-модда. Телекоммуникацияларнинг универсал хизматлари

Умумий фойдаланишдаги телекоммуникация тармоқларининг операторлари ва провайдерлари лицензия асосида барча фойдаланувчиларга чекланмаган тарзда телекоммуникацияларнинг универсал хизматларини белгиланган сифатда кўрсатадилар.

Универсал хизматларнинг рўйхати ва уларнинг сифатига доир талаблар телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан белгиланади.

14-модда. Телекоммуникация хизматларига доир тарифлар

Телекоммуникация хизматларига доир тарифлар бундай хизматни кўрсатиш учун кетган харажатларни ҳисобга олган ҳолда шартнома асосида қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

Телекоммуникацияларнинг универсал хизматлари учун тарифлар фойдаланувчиларнинг манфаатларини ҳисобга олган ҳолда, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан тартибга солиб турилади.

Фавқулодда тезкор хизматларни (ёнғинга қарши, милиция, тез тиббий ёрдам, газ тармоғининг авария хизмати ва бошқа хизматларни) чақириш барча фойдаланувчилар томонидан бепул амалга оширилади. Фавқулодда тезкор хизматларнинг рўйхати қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

15-модда. Телекоммуникация тармоқлари орқали узатиладиган телефон сўзлашувлари, телеграф ва бошқа хабарларнинг сир тутилиши

Телекоммуникация тармоқлари орқали узатиладиган телефон сўзлашувлари, телеграф ва бошқа хабарларнинг сир тутилишини бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Барча операторлар ва провайдерлар ушбу сўзлашувлар ва хабарларнинг сир тутилишига риоя этилишини таъминлашлари шарт.

Телекоммуникациялар тармоқлари орқали узатилаётган хабарлар тўғрисидаги маълумот, шунингдек ҳабарларнинг ўзи фақат бундай хабарларни жўнатувчилар ва уларни олувчиларга ёки уларнинг қонуний вакилларига берилиши мумкин.

Телекоммуникация тармоқлари орқали узатиладиган телефон сўзлашувларини эшитишга, хабарлар билан танишишга, улар тўғрисида маълумотлар олишга, шунингдек сўзлашувлар ва хабарларнинг сир тутилишини бошқача чеклашларга фақат қонунда назарда тутилган ҳолларда ва тартибда йўл қўйилади.

Ушбу модда қоидаларининг бузилишига йўл қўйган мансабдор ва бошқа шахслар қонунга мувофиқ жавобгарликка тортиладилар.

16-модда. Телекоммуникациялар тармоқлари ва воситаларини ривожлантириш ҳамда қайта қуриш

Телекоммуникация тармоқлари ва воситаларини ривожлантириш ҳамда қайта қуриш уларнинг эгалари томонидан ўз маблағлари, манфаатдор юридик ва жисмоний шахсларнинг маблағлари ҳамда қонун ҳужжатлари билан таъқиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Умумдавлат вазифаларини ҳал қилишга мўлжалланган телекоммуникациялар тармоқлари ва воситаларини ривожлантириш ҳамда қайта қуриш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган ва қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда молиялаштириладиган ривожлантириш миллий дастурлари асосида амалга оширилади.

Телекоммуникациялар тармоқлари ва воситаларини ривожлантириш ҳамда қайта қуриш лойиҳаларини амалга оширишда қатнашувчи юридик ва жисмоний шахсларга қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда солиққа оид ва бошқа имтиёзлар берилиши мумкин.

Шаҳарлар, шаҳарчалар ва бошқа аҳоли пунктлари, турар-жой районлари ва мажмуалари, алоҳида бинолар ва иншоотларни лойиҳалаш ҳамда ривожлантириш пайтида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари белгиланган нормативларга мувофиқ телекоммуникация воситаларини жойлаштириш учун бинолар ёки алоҳида хоналар қуришни назарда тутишлари керак.

Юридик ва жисмоний шахслар бинолар ва телекоммуникация иншоотларини шу мақсад учун берилган ер участкаларида белгиланган тартибда барпо этишга, шунингдек бинолар ва иншоотларнинг томларига (таянчлар, кўприклар, коллекторлар, ер ости йўллари ва бошқа иншоотларга) ушбу ер участкалари, бинолар ва иншоотларнинг мулкдорлари (эгалари, ижарачилари) билан келишилган ҳолда телекоммуникациялар воситаларини ўрнатиш ва хизмат кўрсатишга ҳақлидирлар.

Аҳоли пунктлари ва айрим бинолар, йўллар, кўприклар ва бошқа объектларни янгидан қуриш, кенгайтириш, қайта қуриш, янги ерларни ўзлаштириш, мелиорация тизимларини ўзгартириш, фойдали қазилмаларни қазиб олиш туфайли телекоммуникация воситаларини кўчириш ёки қайта қуриш қурилишнинг буюртмачиси томонидан ўз маблағлари ҳисобига операторлар ва провайдерларнинг техник шартлари бўйича амалга оширилади.

Телекоммуникацияларнинг мавзе ичкарисидаги тармоқлари ва иншоотлари қурилишнинг буюртмачилари томонидан лойиҳалаштирилади ва барпо этилади.

17-модда. Тармоқлараро уланишлар

Тармоқлараро уланишлар телекоммуникация турли тармоқларининг фойдаланувчилари ўртасида ахборот узатиш ва қабул қилиш учун амалга оширилади.

Операторлар ва провайдерлар ўз тармоқларига бошқа операторлар ва провайдерларнинг тенг ҳуқуқли асосда кира олишларини таъминлашлари шарт.

Операторлар ва провайдерлар амалдаги нормалар ва қоидаларга мувофиқ қабул қилинадиган, уланётган телекоммуникация тармоғи операторининг техник шартларига кўра тармоқлараро уланишни таъминлашлари шарт.

Тармоқлараро уланишлар тегишли телекоммуникация тармоқларининг операторлари ва провайдерлари ўртасида шартномалар асосида амалга оширилади.

Телекоммуникация тармоқларини улаш, операторлар томонидан ўзаро хизмат кўрсатиш ва улар ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартиби ва шартлари телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган томонидан тасдиқланади.

18-модда. Операторлар ва провайдерларнинг тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар билан ўзаро муносабатлари

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида иш кўраётган операторлар ва провайдерлар тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар телекоммуникация тармоқларида тезкор-қидирув тадбирларини ўтказиши учун фойдаланиладиган асбоб-ускуналарни ўз маблағлари ҳисобидан ўрнатишлари ва уларнинг ишлашини таъминлашлари, шунингдек ушбу тадбирларни ўтказишнинг ташкилий ва тактик усуллари ошкор этилишига йўл қўймаслик чора-тадбирларини кўришлари шарт.

Телекоммуникация тармоқларида тезкор-қидирув тадбирларини ўтказиш учун ишлатиладиган техник воситалар ва асбоб-ускуналарнинг миқдори ва таркибини операторлар ва провайдерлар тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар билан келишиб оладилар.

Телекоммуникация тармоқлари ёки воситаларидан шахс, жамият ва давлат манфаатларига зарар келтирувчи жиноий мақсадларда фойдаланилган тақдирда бундай телекоммуникация тармоқлари ва воситаларининг фаолият кўрсатиши тўхтатилади.

19-модда. Фавқулодда ҳолатларда телекоммуникациялар тармоқларини бошқариш

Фавқулодда ҳолатларда (ҳарбий ҳаракатлар, зилзилалар, сув тошқинлари, ёнғинлар, эпидемиялар ва бошқалар) телекоммуникациялар соҳасидаги махсус ваколатли орган телекоммуникацияларнинг ҳар қандай тармоқлари ва воситаларидан устувор фойдаланиш, шунингдек уларнинг ишлашини чеклаш ёки тўхтатиб қўйиш ҳуқуқига эга.

Операторлар ва провайдерлар аҳолини фавқулодда ҳолатлар хавфидан хабардор қилишни ташкил этиш учун зарур бўлган воситалар ўрнатилишини ва улардан фойдаланишни таъминлашлари шарт.

Фавқулодда ҳолатларда телекоммуникация тармоқлари ва воситаларидан фойдаланиш пайтида операторлар ва провайдерлар кўрган зарарлар давлат бюджети ҳисобидан қопланади.

Операторлар ва провайдерлар одамларнинг денгиздаги, ердаги, ҳаводаги, космик фазодаги хавфсизлигига, мудофаа, хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартиботни сақлаш соҳасидаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар ўтказишга таалluқли барча хабарларга, шунингдек йирик авариялар, фалокатлар, эпидемиялар ва бошқа фавқулодда ҳолатлар ҳақидаги хабарларга мутлақ устуворлик беришлари лозим.

20-модда. Телекоммуникация тармоқларида рўй берган ҳодисалар оқибатларини бартараф этиш

Телекоммуникация тармоқларида рўй берган ҳодисалар (авариялар, шикастланишлар) оқибатларини бартараф этиш ушбу тармоқларнинг операторлари томонидан амалга оширилади.

Давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари операторларга телекоммуникация тармоқларида рўй берган ҳодисалар оқибатларини бартараф этишда кўмаклашадилар.

Телекоммуникация тармоқларида рўй берган ҳодисаларнинг оқибатларини бартараф этиш ишларини бажариш телекоммуникация воситалари жойлашган ер участкаси, бино ёки иншоот мулкдори (эгаси, ижарачиси)нинг розилиги олинишини талаб этмайди. Ҳодисалар оқибатларини бартараф этиш натижасида мулкдорга (эгасига, ижарачига) етказилган зарарлар тегишли оператор томонидан қопланиши керак.

Телекоммуникация тармоқларида юридик ва жисмоний шахсларнинг айби билан рўй берган ҳодисалар натижасида операторлар ва провайдерларга етказилган зарарлар ушбу шахслар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда қопланади.

21-модда. Операторлар ва провайдерларнинг ҳуқуқлари

Операторлар ва провайдерлар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

фойдаланувчиларга хизматлар кўрсатиш;

фойдаланувчилар телекоммуникациялардан фойдаланишнинг белгиланган қоидаларини бузган тақдирда уларга хизмат кўрсатишни тўхтатиш;

юридик ва жисмоний шахсларнинг айби билан юзага келган зарарларни қоплаттириш;

юридик ва жисмоний шахсларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари устидан қонун ҳужжатларига мувофиқ шикоят қилиш.

Операторлар ва провайдерлар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

22-модда. Операторлар ва провайдерларнинг мажбуриятлари

Операторлар ва провайдерлар қуйидагиларга мажбурдир:

телекоммуникация соҳасидаги фаолиятни лицензиядаги шартларга ва белгиланган қоидаларга мувофиқ амалга ошириш;

кўрсатилаётган хизматлар сифати белгиланган стандартлар, қоидалар ва нормаларга мувофиқ бўлишини таъминлаш;

телекоммуникация тармоқлари орқали узатиладиган телефон сўзлашувлари, телеграф ва бошқа хабарлар сир тутилишига риоя қилиш;

хизматлар кўрсатиш шартлари ва тартиби тўғрисидаги, шу жумладан телекоммуникация хизматлари тарифларининг ўзгарганлиги тўғрисидаги батафсил ахборотни фойдаланувчиларга ўз вақтида тақдим этиш;

телекоммуникация хизматлари кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларнинг бажарилмаганлиги ёки лозим даражада бажарилмаганлиги учун, шунингдек хизматлар кўрсатмаганлик ёки лозим даражада сифатли хизматлар кўрсатмаганлик оқибатида фойдаланувчиларга етказилган зарарларни қонун ҳужжатларига мувофиқ қоплаш.

Операторлар ва провайдерлар зиммасида қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

23-модда. Фойдаланувчиларнинг ҳуқуқлари

Фойдаланувчилар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

умумий фойдаланишдаги телекоммуникация тармоқлари хизматларидан фойдаланиш;

умумий фойдаланишдаги телекоммуникация тармоқларига ўзининг охирги (терминал) асбоб-ускуналарини қонун ҳужжатларида белгиланган шартларда ва тартибда улаш;

операторлар ва провайдерлар томонидан белгиланган қоидаларга мувофиқ ўз вақтида ва сифатли хизмат кўрсатилишидан фойдаланиш;

оператор ва провайдер шартномада келишилган шартларни бузган тақдирда телекоммуникация хизматларини рад этиш;

телекоммуникация хизматлари кўрсатмаганлик ёки лозим даражада сифатли хизмат кўрсатмаганлик натижасида етказилган зарарларни тўлаттириш, маънавий зиённи қоплатиш;

ўз ҳуқуқлари бузилган тақдирда ваколатли давлат органларига ёки судга мурожаат қилиш.

Фойдаланувчилар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлишлари мумкин.

24-модда. Фойдаланувчиларнинг мажбуриятлари

Фойдаланувчилар қуйидагиларга мажбурдирлар:

телекоммуникация хизматларидан фойдаланишнинг белгиланган қоидаларига риоя этиш;

белгиланган стандартларга мувофиқ сертификатга эга бўлган охирги (терминал) асбоб-ускуналардан фойдаланиш;

ўзларига кўрсатилган хизматлар учун ҳақни ўз вақтида тўлаш;

иш сифатини пасайтиришга ёки телекоммуникация тармоқларини шикастлантиришга қаратилган хатти-ҳаракатлар қилмаслик.

Фойдаланувчилар зиммасида қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

25-модда. Телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш чоғидаги имтиёзлар ва устунликлар

Қонун ҳужжатларида фуқароларнинг айрим тоифаларига телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш борасида имтиёзлар белгиланиши мумкин.

Фуқароларнинг айрим тоифаларига телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш борасида белгиланган имтиёзлар берилиши муносабати билан оператор ва провайдерларнинг маблағларини қоплаш қонун ҳужжатларида белгиланадиган тартибда амалга оширилади.

Давлат органлари мансабдор шахсларининг айрим тоифаларига, хорижий давлатлар дипломатик ва консуллик вакилларига, халқаро ташкилотларнинг вакилларига, шунингдек фуқароларнинг айрим тоифаларига телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш чоғида навбатда туриш ва фойдаланиш масаласида устунликлар белгиланиши мумкин.

Телекоммуникация хизматларидан фойдаланиш чоғида устунликлар бериладиган мансабдор шахслар, ташкилотлар ва фуқаролар тоифаларининг рўйхати ҳамда телекоммуникация хизматларини кўрсатиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

26-модда. Телекоммуникация воситаларини қўриқлаш

Телекоммуникация воситаларини қўриқлаш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

Телекоммуникация воситаларига шикаст етказилишига, уларга рухсатсиз уланишга йўл қўйган юридик ва жисмоний шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

27-модда. Низоларни ҳал этиш

Операторлар, провайдерлар ва фойдаланувчилар ўртасида юзага келадиган низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

28-модда. Телекоммуникациялар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Телекоммуникациялар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузишда айбдор бўлган шахслар қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 20 август.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
ҚАРОРИ

“Телекоммуникациялар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. “Телекоммуникациялар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни матбуотда эълон қилинган кундан эътиборан амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳукумат қарорларини “Телекоммуникациялар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқлаштирсин, вазирликлар ва идоралар ўзларининг ушбу Қонунга зид бўлган норматив ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси
Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 20 август.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг

ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ САЙЛОВИНИ ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

Нўъмонов Келдибой — Олтинкўл тумани 11-мактаб ўқитувчиси

Раҳимова Равшаной — Андижон тумани Бобур номли ширкат хўжалиги хотин-қизлар қўмитасининг раиси

Раҳматуллаев Дилмуроджон Рохатуллаевич — «Камолот» ёшлар жамғармаси Андижон вилоят бўлими раисининг биринчи ўринбосари

Ҳожиматов Асомиддин — Андижон қишлоқ хўжалик институти ўқув жараёнини назорат қилиш инспекциясининг бошлиғи

3 — Бухоро округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Муқимов Комил — Бухоро Давлат университети ректори

Раис ўринбосари:

Ражабова Мавлуда Солижоновна — «Соғлом авлод учун» хайрия жамғармаси Бухоро вилоят бўлимининг ижрочи директори

Комиссия котиби:

Аминов Фармон Мавлонович — «Маънавият ва маърифат» вилоят кенгашининг масъул котиби

Комиссия аъзолари:

Белоусов Михаил Михайлович — «Бухорогазсаноатқурилиш» очиқ турдаги акционерлик жамияти ишлар бошқарувчиси

Жўраев Усмон Султонович — Вилоят ҳокимлиги адлия бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Казоков Солих Нарзиевич — «Нефтгазқурилиштаъмир» акционерлик жамияти иш юритувчиси

Комилова Бону Рамазоновна — Коғон тумани 5-мактаб ўқитувчиси

Мирзаев Рахим Ашурович — Бухоро тумани марказий касалхонаси бош врачининг ўринбосари

Обидов Ориф Халилович — Жондор тумани «Юртим Ўзбекистоним» фермер хўжалиги раҳбари

Шарипов Ражаббой Зиёдуллоевич — Ромитан тумани 25-мактаб директори

Шаропов Олим Тўйчиевич — Ғиждувон тумани ветеринария лабораторияси бошлиғи

4 — Жиззах округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Шукуров Хидир — Пенсия жамғармаси Жиззах вилояти бўлинмаси бошлиғи

Раис ўринбосари:

Мирзабеков Саидаҳмад — Бахмал тумани халқ таълими бўлими мудири

Комиссия котиби:

Маматқулов Илҳом Саидович — Вилоят товар-хом ашё биржаси бошқаруви раиси

Комиссия аъзолари:

Абдиров Амирали Абдирович — «Нуроний» жамғармаси Мирзачўл тумани бўлими раиси

Бобоев Болта — Арнасой тумани иқтидорли ўқувчилар лицейи директори

Норқулова Мамлакат Абдувалиевна — Пахтакор тумани 31-мактаб интернат ўқитувчиси

Турсунов Иркин — Зарбдор тумани марказий касалхонасининг бош врачи

Файзуллаев Садриддин Хайдарович — Вилоят Адлия бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Холбоев Ўктам Абулқосимович — Дўстлик тумани пилла қабул қилиш пункти мудири

Хўжанов Боқи Хўжанович — «Нуроний» жамғармаси Зафаробод тумани бўлими раиси

Яценко Светлана Гавриловна — Ўзбекистон Республикаси ихтисослаштирилган акционерлик-тижорат «Пахтабанк»нинг Жиззах вилоят бошқармаси бўлими бошлиғи

5 — Навоий округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Рўзиев Баҳриддин Муртазаевич — Вилоят ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси бошлиғи

Раис ўринбосари:

Ҳасанов Азимжон Амонович — «Қизилқумцемент» очиқ турдаги акционерлик жамияти қўшма корхонаси бош директорининг ўринбосари

Комиссия котиби:

Эргашев Ҳамидулла Олимжонович — Навоий тоғ-металлургия комбинати бўлимининг бошлиғи

Комиссия аъзолари:

Грачёва Любовь Александровна — Навоий шаҳар 18-мактаб ўқитувчиси

Йўлдошев Бобоқул Йўлдошевич — «Нуроний» жамғармаси Хатирчи туман бўлимининг раиси

Якубаев Халила — Вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Қудайбергенов Сабит Ембергенович — Пенсионер, Зарафшон шаҳри

Қуттимуратов Ерназар — Томди тумани «Аяққудуқ» овул фуқаролар йиғини раиси

Истамов Саъдулло Тошпўлатович — «Навоийсувқурилиш» трести бошқарувчиси

Евтушенко Сергей Викторович — «Навоийқурилиш» бошқармаси бошлиғи

Лимарь Светлана Михайловна — Навоий тоғ-металлургия комбинати ҳуқуқшунослик бюроси бошлиғи

6 — Наманган округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Аҳмедходжаев Ҳамид Турсунович — Наманган муҳандислик иқтисодиёт институти ректори вазифасини бажарувчиси

Раис ўринбосари:

Юлдашев Абдусалом — Вилоят адвокатлар уюшмаси раисининг ўринбосари

Комиссия котиби:

Умарова Нодира Носировна — Вилоят Адлия бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Комиссия аъзолари:

Алихонов Низомиддин Ҳамидович — Вилоят ортопед-жарроҳлик касалхонаси бош врачи

Баязитов Рафкат Ирикович — Давлатобод тумани 48-мактаб директори

Жалилов Юлдашали Абдуллаевич — Чортоқ тумани ҳокимининг ўринбосари — назорат инспекцияси раҳбари

Муродов Иминжон Абдувалиевич — Косонсой технологик-иқтисодиёт коллежи директори

Раҳмонов Тоҳиржон Иброҳимович — Наманган давлат университети филология факультети декани

Эргашев Олимжон Ҳамиджанович — Учқўрғон тумани «Қўғай» таъмирлаш акционерлик жамияти цех бошлиғи

Ҳошимов Мавлонхон Усмонович — Янгиқўрғон тумани насос станциялари, энергетика ва алоқа ишлаб чиқариш участкаси энергетиги

Юлдошев Амонжон Мамаджонович — Чуст тумани табиатни муҳофаза қилиш давлат инспекцияси етакчи мутахассиси

7 — Самарқанд округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Холмуродов Рустам Ибрагимович — Самарқанд Давлат университети ректори

Раис ўринбосари:

Сирожиддинов Ўктам Самариддинович — Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармаси бошлиғи

Комиссия котиби:

Йўлдошев Эргаш — Ургут тумани 64-мактаб директорининг ўринбосари

Комиссия аъзолари:

Бакаева Маҳзуна Файзуллаевна — Самарқанд шаҳар Сиёб тумани 1-сон давлат нотариал идораси катта давлат нотариуси

Бобомуродова Хосият — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлимининг масъул котиби

Бозоров Бахтиёр Ҳабибуллаевич — Булунғур тумани Кулчабий қишлоқ фуқаролар йиғини раиси

Жуманов Фахриддин Улашевич — Пайариқ тумани давлат солиқ инспекцияси бошлиғи

Каденцев Евгений Иванович — Самарқанд шаҳри 2509-автоколоннаси касаба уюшмаси қўмитасининг раиси

Субонқулов Иноятулла — Самарқанд давлат чет тиллар институти маънавият ва тарих кафедраси мудири

Саидов Наим Мажидович — Самарқанд вилоят ҳокимлиги жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси

Қаҳҳаров Сирожиддин Икромович — «Самарқанд-Телеком» корхонаси Каттақўрғон шаҳар бўлими техник директори

8 — Сирдарё округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Муҳамедов Абдусаттор — «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлимининг раиси

Раис ўринбосари:

Алимов Иброҳим Мирзараҳимович — Сирдарё вилояти хўжалик суди раисининг ўринбосари

Комиссия котиби:

Плеханова Татьяна Львовна — Гулистон шаҳар соғломлаштириш маркази раҳбари

Комиссия аъзолари:

Баратбоев Саидмурод — Янгиер қурилиш-иқтисод коллежи директорининг ўринбосари

Бегимов Муҳаммадқул Нишонович — Сайхунобод тумани ҳокимлигининг бўлим мудири

Блинов Виктор Викторович — Хусусий тадбиркор, Янгиер шаҳри

Бўриев Эргаш — Деҳқончилик саноати ходимлари касаба уюшмалари вилоят қўмитасининг бўлим мудири

Мустафоев Назирқул — Мирзаобод тумани санитария эпидемиология станцияси бош врачи

Субонқулов Гупронқул — Пенсионер, Ховос тумани

Трибунских Владимир Иванович — Сирдарё шаҳри 290-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи

Эргашева Замирахон Қаҳрамоновна — Меҳнатобод тумани марказий касалхонаси бош ҳамшираси

9 — Сурхондарё округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Раҳимов Отабек Аҳмедович — Сурхондарё темир йўл дирекцияси бошлиғи

Раис ўринбосари:

Пармонов Абдумажид Равшанович — Жарқўрғон тумани 14-мактаб директори

Комиссия котиби:

Ҳамдамов Тойир Темирович — Бойсун тумани 15-кўприк қурилиш отряди бошлиғи

Комиссия аъзолари:

Бадалова Мавлуда Маҳмудовна — Музработ тумани марказий касалхонаси бош врачининг ўринбосари

Бўриев Абдуғофир Рауфович — «Камолот» ёшлар жамғармаси Сурхондарё вилоят бўлими бошқаруви раиси

Давлаев Сахатмурод — Шеробод тумани 5-касб-ҳунар лицейи директори

Донаева Раъно Хуррамовна — Олтинсой тумани 31-мактаб ўқитувчиси

Сатторова Мавлуда — Термиз шаҳар «Нилуфар» номли болалар боғчаси мудираси

Тўраев Раимқул Қодирович — Термиз шаҳар 13-мактаб директори

Усмонов Баҳриддин — Вилоят акционерлик тижорат «Турон» банки бош юрист маслаҳатчиси

Чориев Қоржов Ўразавич — Вилоят адлия бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

10 — Тошкент вилояти округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Муслимов Умар Ваҳобович — Вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Раис ўринбосари:

Шералиев Раҳматилла — «Маънавият ва маърифат» маркази Тошкент вилоят бўлими бошлиғи

Комиссия котиби:

Файзуллаева Шоҳиста Муртазаевна — Вилоят статистика бошқармаси бошлиғи ўринбосари

Комиссия аъзолари:

Акмалов Улуғбек Мирсодиқович — Вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Давлетов Тухтамуш — Вилоят қурилиш ва қурилиш ашёлари ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг раиси

Зокиров Анвар Шукурович — Вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари

Ким Александр Сергеевич — Тошкент вилояти Қуйи Чирчиқ тумани «Тошовул» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси

Тожибоев Дилшод Султонмуротович — Вилоят Адлия бошқармаси бўлимининг мудири

Худойбердиев Ҳосилжон Тожибоевич — Вилоят товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси раиси

Хўжамуродов Иброҳим Рўзиевич — Тошкент Давлат аграр университети биринчи проректори

Шоюсупова Муҳаббат Ортиқовна — «Наврўз» хайрия жамғармаси Тошкент вилояти бўлимининг бошлиғи

11 — Фарғона округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Тожиев Расулжон Жумабаевич — Фарғона политехника институти ректори

Раис ўринбосари:

Лян Ревмир — Вилоят корейс маданий маркази раиси

Комиссия котиби:

Зиябидинов Мухтор Турдиматович — Фарғона тумани молия бўлими мудири

Комиссия аъзолари:

Ахмадкулов Сайдаҳмат — Касаба уюшмалари вилоят Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари — агросаноат мажмуа ходимлари касаба уюшмаси Фарғона вилоят қўмитаси раиси

Абдураҳмонова Мавлюда Маматовна — Риштон туман техник ижодкорлар маркази директори

Ахунжанов Мухторжон — Марғилон шаҳар «Ипак йўли» маҳалла фуқаролар йиғини раиси

Ахунов Анваржон Азимович — Қўқон автойўл техникуми директори

Ғаниев Альберт Курбаналиевич — Қувасой шаҳар 8-механизациялашган кўчма қурилиш колоннасининг бошлиғи

Добров Алексей Алексеевич — Фарғона шаҳар 2-касалхона бош врачи

Луқманов Ҳамит Назирович — «ДЭУ текстайлкомпани» корхонаси директори

Махаматов Бахтиёр Одилович — Вилоят хўжалик суди раиси

12 — Хоразм округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Байджанов Ибадулла Самандарович — Урганч қурилиш коллежи директори

Раис ўринбосари:

Сафаров Каримжон — Хоразм Маъмун академияси раисининг ўринбосари

Комиссия котиби:

Матқулиев Карим — Урганч Давлат университети қошидаги академик лицей директори

Комиссия аъзолари:

Абдалниязов Бахтиёр Алимович — Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илмий-ишлаб чиқариш маркази Хоразм вилояти бўлимининг раҳбари

Артиқов Анатолий Шерметович — Хоразм вилояти ўсимликлар карантини давлат инспекциясининг бошлиғи

Атаджанов Комулжон Бекчанович — Хоразм ҳудудий стандартизация, метрология ва сертификация Маркази директори

Бобожонова Олтинжон — Хоразм вилояти қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва сифати бўйича давлат инспекциясининг бошлиғи

Ибодуллаева Гавҳар — «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик Хоразм вилоят бўлимининг раҳбари

Нурметов Бахтиёр Қадамбоевич — Хоразм вилоят «Оролбўйи» ягона дирекциясининг директори

Сабиров Маҳмуд Салаевич — Вилоят давлат электр алоқа ишлаб чиқариш корхонаси бошлиғи

Султанова Тўхтажон Машариповна — Урганч шаҳар фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлими мудираси

13 — Қашқадарё округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Ҳакимов Назар Хакимович — Қарши Давлат университети ректори

Раис ўринбосари:

Қурбонов Нортожи Султонович — Баҳористон тумани Давлат солиқ инспекцияси бошлиғининг ўринбосари

Комиссия котиби:

Муродов Ғайрат Тўхтаевич — Шаҳрисабз шаҳар марказий касалхонаси бош врачи

Комиссия аъзолари:

Зайниев Нуриддин — «Муборакгаз» конлари бошқармаси бошлиғи

Мирзаев Хонимқул Эгамбердиевич — Ғузор тумани 13-касб-ҳунар мактаби ўқитувчиси

Мусаев Нормамат — Касби тумани «Мустақилобод» маҳалла фуқаролар йиғини раиси

Николаева Анфиса Ивановна — Таллимаржон ГРЭС дирекцияси юристи

Орипова Сайёра Мейлиевна — Косон тумани М. Бобоев номли мактаб директори

Раҳимов Ғаппор Эшқобилович — Китоб тумани «Навбаҳор» жамоа ширкат хўжалиги раиси

Содиқов Эркин Жабборович — Вилоят меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармаси бошлиғи

Юлдашев Баҳодир — Қамаши туман электр тармоқлари идораси бошлиғи

14 — Қорақалпоғистон округ сайлов комиссияси

Комиссия раиси:

Мамбеткаримов Абдикерим — Қорақалпоғистон Республикаси болалар сил касалликлари санаторийси бош врачи

Раис ўринбосари:

Ибрагимов Марат Исмаилович — Қорақалпоғистон Республикаси Меҳнат вазирининг биринчи ўринбосари

Комиссия котиби:

Абдиев Муратбай — Чимбой тумани ҳокимининг ўринбосари — назорат инспекцияси раҳбари

Комиссия аъзолари:

Аллабергенов Раман Розбаевич — Тўрткўл тумани МТП-1 давлат акционерлик жамияти раиси ўринбосари

Аллахова Гулара Мамутовна — Тахтакўпир туман маданият уйи директори

Ким Аркадий Андреевич — «Тахиатошсувэнергоқурилиш» бошқармаси бошлиғи

Кудияров Абдинасир Мамутович — Кегейли туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Михайлов Алексей Константинович — Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари котибиятининг бошлиғи

Файзуллаев Қасимхан Турғанбаевич — Нукус шаҳри Пристан шаҳарчаси фуқаролар йиғини раиси

Шермонов Давлатбой Юлдошевич — Амударё тумани «Дўстлик» жамоа хўжалиги бош иқтисодчиси

Юлдашев Муҳиддин Мадиярович — Беруний тумани давлат нотариал идорасининг катта нотариуси

Марказий сайлов комиссиясининг Раиси
Н. КОМИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 8 сентябрь.

Мараз

Ставрополь ўлкасининг нўғайлар истиқомат қиладиган шарқий қисмида бундан бир неча йил бурун Доғистонда кузатилган ҳодисани эслатувчи жараён юз бермоқда. Бу ерда Чеченистондаги мусулмон оламининг ўта радикал ваҳобийлар оқимига мансуб жангарилар тайёрланаётган лагерларини битириб чиқаётганлар аста-секинлик билан йиғилмоқда.

Бугунги кунда Ставрополь ўлкасидаги ваҳобийлар сони юзга яқин кишини ташкил этади. Махсус хизмат маълумотларига қараганда, нўғай миллатига мансуб тахминан 50 нафар ваҳобий Басаев билан Хаттабнинг Доғистонга қилган босқинчилик юришида иштирок этган. Ставрополлик нўғайлар бунинг учун дастлаб Чеченистонга ўтиб, жангариларнинг байналмилал отрядларига қўшилган. Ставрополь ўлкасида истиқомат қилаётган, исломнинг мазкур оқимига мансуб яна шунча киши ўз элатдошларининг етакчи гуруҳига қўшилишга ҳаракат қилган, аммо турли сабабларга кўра, ниятларига эриша олмаган. Жангарилар тўдасига қўшилганлар ҳам, қўшила олмаганлар ҳам ўз вақтида Чеченистон ҳудудидаги жангариларни тайёрлаш курсларида тайёргарликдан ўтган, Ставрополь ўлкасида эса қулай фурсатни кутиб, заҳирадагилар сифатида истиқомат қилган.

Ставрополь ўлкасидаги ваҳобийлар Доғистондагига қараганда кам, албатта. Бироқ улар ўз мақсадига эришиш учун ҳеч нарсадан қайтмайди. Улар қўлга киритган дастлабки "ютуқ" — нўғайлар истиқомат қилаётган йирик аҳоли пунктларидаги бир қанча масжид устидан назорат ўрнатиш бўлди. Уларни анъанавий ислом тарафдорлари, лекин ҳозир масжидларга бормай қўйган кекса кишилар мутлақо қизиқтирмайди. Улар ёшларни йўлдан оздириш билан банд.

Уларнинг кирдикорлари ҳам Доғистонда юз бераётган воқеаларни эслатади. Ставропол ўлкасидаги ваҳобийлар ўрнашиб олган жойларда бундан бир ярим йил муқаддам Кавказдан русларни йўқотиш ҳақидаги талаблар баён этилган варақалар пайдо бўлган эди. Кейинчалик ўлканинг шарқий қисмидаги экстремистларнинг изи жангариларнинг Доғистоннинг Бўйноқ шаҳридаги ҳарбий қисмига бўлган ҳужумида ҳам акс этди.

Шу нарса диққатга сазоворки, Ставрополь ўлкасидаги диний экстремистларнинг биронтаси ҳам ўз қилмишига яраша жазо олгани йўқ. Қидирув эълон қилинган жиноятчилар Чеченистон чегарасида жон сақлаб юрибди. Ўлкада ўтган йили миллий нафрат уйғотишга даъват этувчи варақалар тарқатиш бўйича қўзғатилган учта жиноий иш на варақа муаллифларини ва на уни тарқатувчиларни топиш имконини берди.

Бу борада ўлка маъмурияти томонидан кўрилаётган чора-тадбирлар мутлақо етарли эмас. Ҳокимиятнинг қўли калталигини зарур қонуний имкониятларнинг етишмаслиги билан ҳам изоҳлаш мумкин. Чунки ваҳобийлик қонун томонидан экстремистик оқим сифатида таъқиқлаб қўйилмаган. Бунинг устига, прокуратура ходимларининг фикрича, ҳатто Чеченистондаги жангарилар тайёрланадиган лагерларнинг битирувчилари ҳам жавобгарликка тортилиши мумкин эмас. Амалдаги қонунчиликка биноан, бунинг учун етарли юридик асос йўқ. Кимнинг қаерда, нимадан сабоқ олганини исботлашнинг иложи йўқ эмиш.

Бу ўринда шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, ўлка ички ишлар бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи генерал-майор Николай Мамонтовнинг гапига қараганда, ҳозир Чеченистонда қўшни ҳудудларга қуролли юришлар қилиш вазифаси юкланган нўғай жангариларидан иборат полк тузилмоқда. Генералнинг айтишича, мазкур полкда Ставрополь ўлкаси қишлоқларидан келган кўнгиллилар ҳам бор.

Николай ГРИТЧИН,
Ставрополь ўлкаси.

Жаҳондаги барча ваҳобийларнинг тактика ва стратегияси бир хил

Бундай жараёнлар Ставрополь ўлкасидагина эмас, бир қанча қўшни минтақаларда ҳам юз бермоқда. Мутахассислар Астраханда бир неча йилдан буён ислом динини қабул қилган славян ва арманиларни ўз сафига фаоллик билан жалб этаётган имом Айюб раҳбарлигидаги ваҳобийлар тўдаси бемалол ва очиқдан-очиқ фаолият кўрсатиб келаётганини жуда катта хавф сифатида эътироф этмоқда. Жиҳод масаласида Айюбнинг тўдаси, ҳатто ваҳобийлардан ҳам ўтиб кетмоқда, бундан ташқари, у ваҳобийликни энг фаоллиги ва тарғиботчи экани билан ҳам фарқ қилади. Айюб бошқа ваҳобий имомлар сингари, бундан ўнлаб йиллар бурун Жазоирни исломийлаштириш жараёнида ишлаб чиқилган, у дунёси ҳам, бу дунёси ҳам куйган каллакесарларни ўз тўдасига тортиш тактикасини қўллайди, тарғибот ишлари эса мусулмонлар истиқомат қиладиган жойларда, асосан қашшоқ ва хароб қишлоқларда олиб борилади. Оила бошлиғи ўз ўғлини ваҳобийлар мадрасасида ўқишга юбориши учун унга юз доллар берилса бас. Ташқаридан олинаётган садақалар эвазига кун кўраётган ваҳобийларнинг минтақавий марказлари маблағи ҳисобига масжидлар (Махачқалъа, Астрахан, Хасавюрт, Бўйноқ, Майкоп ва бошқа шаҳарларда), мадрасалар ҳамда ёш толиблар (шогирдлар) ҳарбий тайёргарлик кўрадиган "ёзги лагерлар" қурилмоқда. Ҳарбий тайёргарликнинг асосий базалари Чеченистонда. Албатта бу муаммонинг асосий сабаби — Чеченистон ҳудудининг федерал ҳокимият назоратига бўйсинмаётгани муаммосини кескин ечиш билангина ҳал қилинмаётганида. Айни пайтда жаҳонда тобора авж олаётган ислом фундаментализми сингари нохуш жараён Ғарбий Европада (асосан Францияда) маҳаллий араб ва турк аҳолисини "ваҳобийлаштириш"да Шимолий Кавказдаги усуллар қўлланилмоқда.

Евгений КРУТИКОВ.
("Известия" газетасининг 1999 йил 4 сентябрь сонидан).

Дўстлик қоидасига биноан

Дўст бошига иш тушмасин

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг бир гуруҳ қутқарувчилари Тошкентга қайтиб келди. Улар Туркияда юз берган, турк халқи бошига оғир машаққатлар олиб келган зилзила ҳалокатларини бартараф этишда иштирок этган эди.

Пойтахт аэропортида қутқарувчилар отрядини Фавқулодда вазиятлар вазирлиги раҳбарлари, жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари вакиллари, Туркия Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Умур Апайдин тантанали вазиятда кутиб олди.

— Жуда қийналдик, — деди қутқарувчилар отряди командири, полковник Темур Азимов журналистларга, — лекин олдимизга қўйилган вазифани яхши уддаладик. Биз сайёрамизнинг ҳар қандай нуқтасида бошига кулфат тушган кишиларга ёрдам беришга доимо тайёрмиз.

...Республикамиз аҳолиси турк халқи бошига тушган бу кулфатни ўзининг кулфати сифатида қабул қилди. Ўзбекистон халқининг Туркия халқига нисбатан ҳамдардлик туйғулари мамлакатимиз Президентининг Туркия Республикаси раҳбари ва халқига мурожаатида яхши ифода қилинган. Ҳукумат қарорига биноан Туркияга уй-жойсиз қолган кишиларга мурувват юки билан қутқарувчилар гуруҳи ҳам юборилган эди. Гуруҳда Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг табиий офатлар оқибатларини тугатишда катта тажриба ҳамда юксак профессионал хусусиятларга эга бўлган "Нажоткор" ва "Халоскор" авария-қутқарув отрядлари мутахассислари ҳам бор эди.

Қутқарувчиларимиз Истамбулдан 150 километр узоқликда жойлашган Отабозор вилоятининг Сакария шаҳрида қутқарув ишларини амалга оширди. Ўзбекистон қутқарувчилари ишлаган, 150 минг аҳолига эга бўлган бу шаҳарда тахминан 3100 киши ҳалок бўлган, 6500 киши жароҳатланган. Авария-қутқарув ишлари узлуксиз ёмғир ҳамда ер ости силкинишлари вужудга келтирган ёмон эпидемиологик шароит туфайли анчагина қийинлашди. Қутқарувчилар маҳаллий ҳокимият раҳбарларининг илтимосига биноан ишни иккита кўп қаватли уй ва меҳмонхона вайроналарини йиғиштириб олишдан бошлади. Гуруҳ шифокори, тажрибали жарроҳ И.Йўлдошев жарроҳлик операциялари ўтказиш учун шаҳар шифохонасига сафарбар қилинди.

Қутқарув ишлари мобайнида вайроналар орасидан 8 нафар ҳалок бўлган кишининг жасади топилиб, қариндош-уруғларига етказиб берилди, вайрон бўлган ўнлаб бинони тозалаш бўйича улкан ишлар амалга оширилди.

Қутқарувчиларимиз ҳаёт учун ўта хавфли бўлган мураккаб шароитда атиги бир неча соатгина дам олган ҳолда кеча-кундуз тиним билмай ишлади. Давлатимизнинг Туркиядаги дипломатик ваколатхонаси юзага келган муаммоларни ҳал этиш, қутқарув ишлари амалга оширилиши лозим бўлган жойларни аниқлаш, маҳаллий ҳокимият ҳамда аҳоли билан ўзаро ҳамкорликни таъминлаш борасида жуда катта кўмак берди.

Туркия газеталарида, телевидение репортажларида оғир пайтда жабр кўрганларга ёрдам кўрсатишга етиб келган, ўзбек-турк дўстлигини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшган қутқарувчилар отрядимизнинг фаолиятига юксак баҳо берилди.

Қутқарувчиларимизнинг барчаси соғ-омон юртимизга қайтиб келди. Улар қисқагина муддат дам олганидан сўнг яна постига қайтиб бориб, ўзларининг инсонлар учун энг зарур бўлган олижаноб хизматини давом эттиради.

Г. КОВАЛЬ,
ЎзА мухбири.
А. РИСҚИЕВ олган сурат.

• СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

Юртдошларимизнинг 31 медали

Ўзбекистонлик спортчилар Хитойда ўтказилган оғир атлетика бўйича Осиё чемпионатидан мисли кўрилмаган миқдорда медаль олиб қайтди. Уларнинг бўйнига 9 та олтин, 16 та кумуш ва 6 та бронза медали тақилди.

Чемпион бўлиб қайтишди

Аргентинанинг Буэнос-Айрес шаҳрида таэквандо бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида ҳам ўзбекистонлик спортчиларимиз муваффақиятли қатнашди.

Элмурод Нурохунов, Леонид Ли ва Алфетина Ким ўз вазн тоифаларида жаҳон чемпиони бўлди.

(ЎзА).

ВО АЖАБ!

СОХТА «ИМТИЁЗЧИ»ЛАР

Давлат томонидан бериладиган имтиёзлардан ноқонуний йўл билан фойдаланадиганлар қаторига шифокорлар, ўсиб келаётган авлод қалбига ҳалоллик, яхшилик, боқий қадриятлар уруғини экишга даъват этилган болалар боғчаларининг мураббийлари, ўқитувчилар ҳам кириб қолади, деб кимнинг ҳам хаёлига келибди. Бироқ далиллар ўжар нарса ва улардан қочиб қутулиб бўлмайди.

Эҳтимол, Наманган вилоятининг Чуст туманидаги 19-ўрта мактаб ўқитувчиси Т. Бозоров ўз ўқувчилари олдида давлатимиз ўтказиб келаётган кучли ижтимоий сиёсат тўғрисида сўзлагандир. Ва балким, бозор иқтисодиётига ўтаётган мамлакатимизда 1,8 миллион оила мустаҳкам ижтимоий ҳимоя билан таъминлангани ҳамда шу мақсадда фақат жорий йилнинг биринчи ярмидаёқ давлат бюджетидан 19 миллиард сўм ажратилганини ҳам бунинг далиллари сифатида келтирган бўлиши мумкин. Муайян қийинчиликлар билан кечаётган ҳозирги шароитда давлатимиз мамлакат келажаги бўлган янги авлодни тарбиялаб етиштираётган ўқитувчилар, тарбиячилар ва тиббиёт заҳматкашларини ҳам унутмай, уларга айрим имтиёзлар бераётганлигини ҳам, ўз сўзларида таъкидлаган бўлса, ажаб эмас. Бироқ молиявий органлар томонидан ўтказилган текширувлар натижасида аён бўлдики, унинг ўзи ҳам рафиқаси — 57-сонли мактаб муаллимаси М. Абдураҳмонова билан биргаликда ўтган йил ва жорий йилнинг биринчи ярим йилида коммунал хизматлар учун имтиёз олишда инсоф чегарасидан чиқиб кетиб, 4,5 минг сўмни ортиқча ўзлаштириб юборишибди. Бунинг сабаби нима — паришонхотирликми, хотиранинг заифлигими ёки шунчаки ноинсофликми, айтиш қийин.

Урганч шаҳридаги мактабларнинг ўқитувчилари ва болалар боғчаларининг тарбиячиларидан 17 нафари бўлса, гарчи исм-шарифлари сув, газ ва электр энергиясидан фойдаланишдаги тўловлар бўйича имтиёзчилар рўйхатида учраса-да, бу имтиёзлардан... кўрсатилган манзилларида яшамай ва ишламай туриб, фойдаланиб келишган. Уларнинг кимлигини номма-ном тақдим этсак ҳам бўларди. Лекин келинг, фақат уларга тааллуқли рақамларнинг ўзини эслаб қўя қолайлик. Хуллас, бу шоввозлар ҳашарлашиб давлат бюджетидан ноқонуний ўзлаштирган маблағ 78,9 минг сўмни ташкил қилади.

Халқ таълими, соғлиқни сақлаш тизимидаги муассасаларда коммунал хизматлар тўловлари юзасидан ноқонуний имтиёзлар олишга интилиш, афсуски, камёб ҳодиса эмас. Молия вазирлиги Назорат-тафтиш бош бошқармасининг бюджет интизоми сақланишини назорат қилиш бошқармаси мутахассислари томонидан жойларда ўтказилган текширувларнинг натижалари айнан шундан далолат беради. Ва бу ноқонуний хатти-ҳаракатлар ўша жойлардаги бюджет муассасаларида ўтирган, аслида давлат хазинасини кўз қорачиғидай асраб-авайлашга даъват этилган масъулиятли шахсларнинг эътиборсизлиги ва боқибеғамлигидан ҳам «баҳра» олади.

Афсуским, худди шундай бўляпти. Йўқса, ўқитувчилар ва шифокорлар учун давлат томонидан белгиланган имтиёзлардан бунга асос-ҳуқуқи бўлмаган кимсаларнинг фойдаланиб қолаётганига қандай йўл қўйилмоқда? Бунга Сурхондарё вилоятида айнан шу хусусда юз бераётган жиддий нохуш вазиятни мисол қилиб келтириш мумкин. Бу ерда беш туманнинг олтита бюджет ташкилотида 226 шахсга коммунал хизмат бўйича имтиёз тариқасида ноқонуний равишда 438,9 минг сўм маблағ тақдим этилган. Кимлар экан, дерсиз бу сохта имтиёз соҳиблари? Улар таълим муассасаларининг раҳбарлари, ҳисобчи ходимлари ва бошқалар, яъни асосий фаолиятга зинҳор алоқаси бўлмаган шахслардир.

Бундай молиявий бузилишларни республиканинг деярли барча минтақаларида учратиш мумкин. Пойтахт вилоятининг Қуйи Чирчиқ туманидаги халқ таълими ва соғлиқни сақлаш муассасаларида лаборантлар, кутубхоначилар, котиба-машинисткалар, хўжалик ишлари бўйича ходимлардан 109 нафарига электр энергиясидан фойдаланишлари учун тўловлар бўйича имтиёз сифатида 215,8 минг сўм, худди шу тоифадаги ходимлардан яна 93 кишига газдан фойдаланганликлари учун 177,4 минг сўм имтиёз пули берилган.

Пойтахтнинг ўзида эса бу борада бошқачароқ йўл танланган. Яъни тарбиячининг вазифаси кўрсатилиб, халқ таълими бўлимлари ва мактабгача тарбия муассасаларининг раҳбарлари томонидан берилган қалбаки маълумотнома (справка) имтиёзлар оламига эшик очадиган сеҳрли калитга айланган. Бу, айтарли мушкул бўлмаган усул пойтахтнинг Яккасарой туманидаги 420-болалар боғчасида «ҳаётга татбиқ» этилиб, оқибат-натижада 51,2 минг сўм миқдорида, шу туманнинг 358 ва 594-болалар боғчаларида маҳаллий бюджетга 67,9 минг сўм миқдорида зарар келтирилган. Шунингдек, Собир Раҳимов ва Мирзо Улуғбек туманларида ноқонуний ўзлаштирилган имтиёз пуллари 89,3 минг сўмни ташкил этади.

Умумий ҳисобда, сохта имтиёзларнинг давлатга келтирган зарари 2 миллион 300 минг сўмга тушди. Бу, кўриниб турибдики, анча салмоқли рақам!

Коммунал хизмат тўловларига имтиёзни қўллашда йўл қўйилаётган бузилишнинг кенг тарқалган яна бир шакли — бундай имтиёзга муносиб шахс ҳам асосий иш жойидан, ҳам қўшимча иш жойидан бирваракайига тавсия этилаётганидир. Бу борада, айниқса, Сирдарё вилоятидаги Янгиер шаҳар халқ таълими бўлими «улоқ»ни олиб кетаяпти. Мазкур муассаса 14 нафар ўқитувчига бира-тўла асосий ва қўшимча иш жойларидан келтирилган уларнинг тавсияномалари асосида 75,4 минг сўм миқдордаги давлат маблағини имтиёз тариқасида, шоҳона мурувват билан эҳсон қилиб юборган. Худди шу усулда Самарқанд вилоятининг Боғишамол туманида ҳам маҳаллий бюджетга 72,5 минг сўм миқдорида зарар келтирилган.

Коммунал хизмат тўловлари бўйича лимитда белгиланганидан ошиқча равишда ва, пировардида, бюджетдан смета ажратмалари меъёрини назар-писанд қилмай имтиёз олаётганлар сони, шунингдек, штат бирлигини 0,25, 0,5 ва 0,75 ставкалар тарзида улушларга майдалаб тақсимлаш эвазига ҳам кўпайтирилмоқда.

Давлат ижтимоий таъминот муассасаси эмас ва муайян гуруҳларни ижтимоий ҳимоялаш бюджет бисотини хомталаш қилиш эвазига бўлмаслиги керак. Буни давлат ҳисобидан мурувват кўрсатишга қўли чаққон кимсалар яхши тушуниб олишлари шарт.

Жумладан, юқорида тилга олинган шакллардаги, ноқонуний белгиланган имтиёзлар бекор қилинди, ярим ставкаларда ишлаётган шахслар билан ҳам меҳнат шартномаларини тўхтатиш бўйича тегишли чоралар кўрилди. Бюджет интизомини бузиш билан боғлиқ ҳолатлар маъмурий қонунбузарликлар тоифасига киради ва Назорат-тафтиш бош бошқармасининг ҳуқуқий комиссиялари томонидан кўриб чиқилиб, исрофгарчилигу хўжасизликларга нисбатан тегишли чоралар, албатта, кўрилади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги матбуот хизмати.

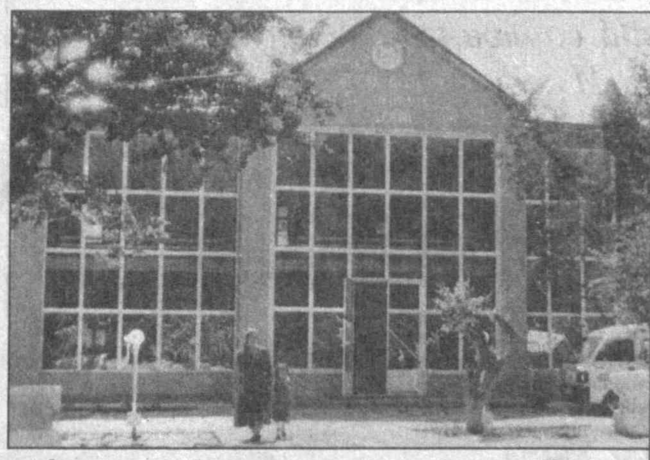

Фарғона водийсини пойтахт билан боғловчи Тошкент-Ўш йўлининг маркази ҳисобланган Қамчиқ довонидан кунига тахминан 13-15 мингдан ортиқ транспорт воситалари ўтади. Бу серқатнов йўлда рўй бериши мумкин бўлган бахтсиз ҳодисалар оқибатини бартараф этиш мақсадида Наманган вилоят ҳокимлиги тиббиёт бирлашмаси кунига 50 нафар йўловчига хизмат қиладиган Қамчиқ довонида жойлашган Разак қишлоғида қишлоқ врачлик пункти билан биргаликда травмотология бўлими очилди. Бу бўлимда кечаю кундуз навбатчилик ташкил қилинган бўлиб, малакали врачлар зарурат туғилган пайтда ҳайдовчи ва йўловчиларга тиббий ёрдам беришмоқда.

СУРАТЛАРДА: шифохонанинг кўриниши; фельдшер Кўканбой Маматов.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ҚЎШ СОВҒА

Истиқлолнинг саккиз йиллик байрами арафасида Пахтакор туманидаги А. Темур номли деҳқон-фермерлар уюшмаси меҳнаткашлари ҳам қўш совғага эга бўлишди. Хўжаликда бир йўла 50 нафар беморга хизмат кўрсатадиган замонавий типдаги қишлоқ врачлик пункти ишга туширилган бўлса, 346 нафар ўқувчига мўлжалланган Н. Бобоев номли 16-ўрта мактаб биноси тўлиқ қайта таъмирдан чиқарилди. Ушбу масканларда барча хоналар тоза ва озода, шинам қилиб безатилган. Шифо масканидаги беморларни тиббий кўрикдан ўтказадиган хоналарнинг барчасига хориждан келтирилган замонавий асбоб-ускуналар ўрнатилган. Илм масканида эса стол-стуллардан тортиб, ўқувчилар партаси-ю, синф тахтасигача ҳаммаси яп-янги. Айни пайтда мазкур зиё маскани юзлаб болаларни ўз бағрига олган бўлса, янги қишлоқ врачлик пункти ҳам хўжалик аҳли саломатлиги йўлида хизмат қила бошлади.

Аҳмад ЭШҚУЛОВ.

ДИҚҚАТ !

- вилоят ҳокимликлари, ҳудудингиздаги коллеж, лицейларни замонавий компьютерлар билан таъминлаб, келажакда бошқа вилоятлар тараққиётидан устун турмоқчимисиз;

- жамоа, ширкат, корхона, ўрта ва кичик бизнес раҳбарлари, Сиз ҳисоб рақамингиздаги пулларингизни банкларга келмасдан, уйингиздан ёки идорангиздан туриб, республиканинг исталган жойига ўтказмоқчимисиз, яъни олтин вақтингизни ва неча юз литрлаб ёқилғини тежаб қолмоқчимисиз;

- узоқ туман марказидаги солиқ инспекциясига бормасдан туриб, солиқ янгиликлари ва ўз корхонангиз солиқлари тўғрисида хабардор бўлмоқчимисиз, марҳамат,

бизнинг компаниямиз компьютерларини сотиб олинг.

ТЕЛЕФОНИМИЗ: 116-33-29.

®/2063

Подшипниклар бўйича минтақавий Агентлик

«АНДИЖОНЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЬ» ОАЖ расмий вакили

ишлаб чиқарувчи корхона нархлари бўйича, кенг ассортиментда, жумладан, сериялари 13516 дан - 13540 гача, 13614 дан - 13656 гача бўлган

ПОДШИПНИКЛАРНИ

шунингдек,

ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЛАРНИ

сотади.

Тел./факс: 152-15-55.

E-mail:tapp@e-pool.eanetways.com.

®/1984

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШАРҚШУНОСЛИК ИНСТИТУТИ

1999 йил кундузги ва сиртқи бўлим аспирантурага кириш учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Кундузги бўлим:

07.00.03	Умумий тарих	- 3 ўрин
08.00.11	Хорижий мамлакатлар иқтисоди	- 1 ўрин
10.01.06	Осиё, Африка, чет эл халқлари адабиёти	- 4 ўрин
10.01.11	Матншунослик, манбашунослик	- 2 ўрин
10.02.08	Эроний тиллар	- 2 ўрин
10.02.19	Тилшунослик назарияси	- 2 ўрин
10.02.22	Осиё, Африка халқлари, Америка ва Австралия абориген тиллари	- 2 ўрин
23.00.04	Халқаро система, умумий ривожланиш, сиёсий муаммолар	- 2 ўрин

Сиртқи бўлим:

08.00.11	Хорижий мамлакатлар иқтисоди	- 1 ўрин
10.02.19	Тилшунослик назарияси	- 2 ўрин

Ҳужжатлар 10 сентябрдан 10 октябргача қуйидаги манзилда қабул қилинади.

Тошкент шаҳри, Лоҳутий кўчаси, 25, 2 қават, 210-хона.

®/2120

«Ўзавтодарётранс» агентлиги томонидан «ЧТЭО-АВТО» уюшмаси орқали «КамАЗ-5320» маркали, давлат белгиси 16 В 4096 бўлган автомобилга халқаро юк ташиш ҳуқуқини берувчи АТ № 0014093 рақамли лицензия варақаси ва шаҳар атрофи ва шаҳарлараро юк ташиш ҳуқуқини берувчи АТ № 0188491 рақамли лицензия варақалари йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Котибияти ва касаба уюшмаси қўмитаси Котибият масъул ходими А. Ҳасанбоевга отаси

Ҳасан ОТАҚУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Давлат Жаҳон тиллари университети ректорати ва жамоаси немис тили фонетика ва фонология кафедраси мудири, доцент

Усмонжон КАРИМОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

«Агрокимётаҳлил» аудиторлик фирмаси жамоаси фирма директори Иззатулло Қозоқовга акаси

Раҳматулло МАВЛОНОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат Архитектура ва қурилиш қўмитаси жамоаси қўмита раиси Баҳодир Жумаевга укаси

Маъруф ЖУМАЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат юридик институти ректорати ва жамоаси институт доценти Фозил Отахўжаевга турмуш ўртоғи

Марғубжамол ОТАХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба уюшмаси марказий ва шаҳар қўмиталари «Алгоритм» ОТАЖ касаба уюшма қўмита раиси Йўлчибой Раҳимжоновга волидаи муҳтарамаси

РАШИДА аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ҳурматли ишбилармон ва тадбиркорлар, республикамизнинг барча фуқаролари!

Gallabank

РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН АКЦИЯДОРЛИК - ТИЖОРАТ БАНКИ

«ҒАЛЛА-БАНК»

Ватанимиз истиқлолининг 8 йиллик байрами билан республикамизнинг барча аҳолисини чин дилдан табриклайди.

Халқимизга байрам туҳфаси сифатида қуйидаги омонатлар учун ўзгартирилган янги фоизлар ўрнатилганлигини маълум қилади:

- **3** ойга **10 фоиз** миқдорида;
- **6** ойга **21 фоиз** миқдорида;
- **9** ойга **32 фоиз** миқдорида;
- **1** йил муддатга **40 фоиз** миқдорида;

Омонатлар «Ғаллабанк» нинг мавжуд филиали ва бўлимларида қабул қилинади.

Ўз маблағини кўпайтириш истагини билдирган барча сармоядорларни «Ғаллабанк» хизматидан фойдаланишга таклиф этамиз.

Шу билан биргаликда,

РИАТБ «Ғаллабанк» акцияларининг V эмиссиясининг жойлаштирилиши давом этаётганлигини маълум қиламиз.

Шошилинг, акциялар сони чекланган!

«Ғаллабанк» акциялари оилангиз ва фарзандларингизнинг бахтли келажагини кафолатлайди!

Омонатларни жойлаштириш ва акцияларни сотиб олиш бўйича Сизни қизиқтирган масалаларга доир маълумотларни вилоят филиалларидан ва Бош банкнинг қуйидаги телефонлари орқали билиб олишингиз мумкин:

133-71-72, 136-38-29, 136-16-17.

РИАТБ "Ғаллабанк бошқаруви"

2115

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0726, 23709 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Қ. ЭШМАТОВ.
Навбатчи — Ф. УСМОНОВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 02.40
1 2 3 4 5 6